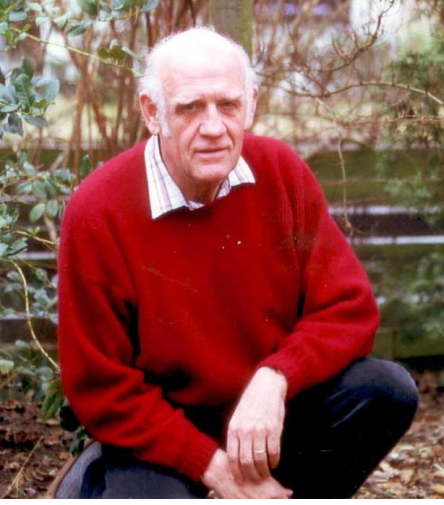

EFSANE HOCAMIZ
PROF. DR. GÜNTHER GARBRECHT

Sevgili Hocam Garbrecht için yazmak hem onur verici hem de çok zor...

*Ayşen Elçi Ergin
Şubat, 2022*

Yıl 1962, Sonbahar dönemi ODTÜ İnşaat Mühendisliği 3. sınıf öğrencisiyim ve eğitim TBMM arkasındaki barakalarda sürüyor... 'CE 371 Fluid Mechanics' dersi için Garbrecht Hocamızın sınıfa ilk girişini hatırlıyorum. Güçlü adımları, dimdik duruşu ile ilerledi, adını kara tahtaya yazdı ve hızla dersini vermeye başladı, çok düzgün şekiller çizerek, denklemleri yazarak biraz korku ile anlamaya ve hızla not almaya çalıştığımız akışkanlar mekaniğini anlatmaya başladı... Baraka döneminde hidrolik laboratuvarı, barakalar arasına kurulmuş, donanımı ve altyapısı yetersiz baraj ve su yapılarının modellerinden ibaretti. 1963 ilkbahar dönemi ise Hocamızın verdiği 'CE 372 Open Channel Hydraulics' dersini gene biraz korku ile ama onun öğrencisi olmanın değerini anlamış olarak aldık. Dersin ödevlerini, Asistanımız Ertan Acaroğlu'nun 'Accepted, but not corrected' damgası ile geri alırdık...

Bu süreçte, İkinci Dünya savaşında savaş pilotu olmasının verdiği özgüven, titizlik, çalışma enerjisiyle Hocamız, yalnızca verdiği derslerle değil dersin ötesinde duyarlı insan yapısı ile de biz öğrencilerine ulaşıyordu. Öğrencisi olan bizlerde ve çevresinde çalıştığı herkesle tükenmeyen enerjisi, nerede ise 7/24 çalışma düzeniyle büyük bir saygı ve sevgi yaratıyordu... Bizler de böyle bir efsane hocanın öğrencileri olmaktan büyük gurur duyuyorduk.

İnşaat Mühendisliği, Hidrolik bilim dalı Garbrecht Hocamız, Korkut Özal Hocamız ve 70'li yıllarda Cahit Çıray Hocamızın katılımı ile güçlenen eğitim kadrosu ve asistan, teknisyen ve idari kadrosu ile eğitim vermeğe ve 1964 yılında yeni ODTÜ kampüsünde açılışı yapılan Hidrolik Laboratuvarı'nda fiziksel model çalışmaları da başlamıştır. Garbrecht Hocamızın yöneticiliğinde yapılan Hopa Limanı Çalkantı Deneyleri, Çatalağzı Termik Santral Su alma Ağız Dalgakıran Deneyleri Hidrolik Laboratuvarında yapılan ilk fiziksel model çalışmalarıdır. ODTÜ kampüsünde 1965 yılında Y. Lisans derecemizi alarak mezun olduktan sonra aynı yıl sonbahar döneminde İnşaat Mühendisliği Hidrolik Bilim Dalına Garbrecht Hocamızın asistanı olarak girdim. 1965-1970 yılları arasında Hidrolik Laboratuvarında arkadaşlarımla bir bölümü yüksek lisans çalışmalarını Garbrecht Hocamız bir bölümü de Korkut Özal Hocamız ile tamamlamıştır.

Bu süreçte, Hidrolik Laboratuvarı akademik ve idari kadrosu, mezunlarımız ile ilgili bilgiler, İnşaat Mühendisliği Bölümümüzün yıllıklarında 1964 yılından itibaren yer almaktadır. Yaşanan bu yıllarda, en önemli gerçek ise Hidrolik Laboratuvarının başta Garbrecht Hocamız olmak üzere hocalarımız, asistanlar ve yüksek lisans öğrencileri ve idari kadrosu ile birbirini seven, koruyan, saygı duyan akademik aileye dönüşmesidir. Bu büyük ailenin Hidrolik Laboratuvarında 1964-1971 yıllarında sürekli yenilenen ve büyüyen kadrosu ile çekilen fotoğrafları, o yıllardan aklımızda kalan çok güzel bir anıları yansıtmaktadır.

Hidrolik Laboratuvarı Açılış Töreni (1964)

Hidrolik Laboratuvarı Model Deneyleri

Hidrolik Laboratuvarı Garbrecht Hocamızın Yüksek Lisans Öğrencileri ve İdari Kadro (1965)

Akademik ve İdari Kadro Toplu Resim (1971)

Hidrolik Laboratuvarı Akademik ve İdari Kadro Toplu Resim (1971)

Hidrolik laboratuvarında Hocamız Garbrecht hiç hız kesmeyen rüzgarı ile 8.30-17.30 çalışma süreleri ile kısıtlı olmayan yoğun bir çalışma düzeni vardı... Bütün bu yoğun çalışma düzeninin bizlere geri dönüşümü ise hocamızın unutulmaz, laboratuvar, ev, toplantıları ve teknik gezileri oldu. Çok yoğun geçen teknik gezilerin geceleri Garbrecht Hocamızın çevresinde, hepimizin toplandığı masada devam ederdi. Bu toplantılar çoğu kez anlatılan hikayeler, yaşanan inanılmaz olaylar ve hepimizi güldüren anılarla biterdi. Gezi sabahları ise her zaman en erken uyanan Hocamız ve asistan olarak zorunlu uyanan ben gecenin yorgunluğunu çıkaramayan arkadaşlarımı beklerdik...

Hidrolik Laboratuvarında Hocamızın hazırladığı sosyal toplantılar çok heyecanla beklenen etkinliklerdi. Bu toplantılardan en unutulmazı ise, İkinci Dünya Savaşında savaş pilotu olan Hocamızın, toplantıya katılan İngiliz Profesörün 'Have you ever been to London?' sorusuna 'Yes, during Second World War...' cevabını verdiği toplantı olmuştur. Kendisinin en sevdiği hikayesi ise Karadeniz gezisinde yaşadığıdır. Karadenizli köylünün 'Adın ne Hoca?' sorusuna verdiği 'Garbrecht' cevabına 'bunun Türkçesi ne?' diye sormasını hep gülererek anlatırdı...

Hocamızla Eğlenceli Laboratuvar ve Akşam Yemeği Toplantıları

Hocamızın Unutulmaz Teknik Gezileri (1965-1971)

Garbrecht Hocanın asistanı olmak benim için çok gurur verici bir şanstı. Çok dikkatli olarak, yanlış yapmaktan çekinerek onun hızına yetişmeye çalışırdım. 'Plan Ahead' ilkesini, sistemli çalışmayı, yeri gelince hoşgörölü olmayı, arkadaşlarla gülmeyi ve paylaşmayı, disiplini ve zamanı doğru kullanmayı bize öğreten sevgili Hocam ileriki yıllarda bana hep yol gösterici oldu.

Garbrecht Hocamız, Türkiye'yi çok sevdi ve bir Türk dostu olarak ülkemize hizmet etti. Kendi teknik alanında bilimsel çalışmalarının yanı sıra Ege yöresinde Bergama Antik Kenti'nde, eski su yolları için yapılan antik dönem arkeolojik çalışmaları da çok değerlidir. Yaptığı mühendislik çalışmaları, akademik çalışmaları, yazdığı kitaplarla, bilimsel, arkeolojik çalışmalarıyla en önemlisi yetiştirdiği biz öğrenciler ile ülkemize çok büyük katkılar veren Hocamızın ODTÜ'ye 1998 yılında yaptığı son ziyareti ise bir veda ziyaretiydi...

Hocamıza ODTÜ Sosyal Binada Veda Yemeği (Aralık, 1998)

Bizleri yetiştirdi, sevdi biz de onu Efsane Hocamız Garbrecht olarak hep seveceğiz ve saygı ile anacağız, anılarımızda ve bize öğrettiği değerlerle hep yanımızda olacak...

Ayşen Elçi Ergin

Sevgili Hocam Günther Garbrecht

ODTÜ'nün ilk yıllarında orada bulunmaktan, okuma, araştırma zevkinin bana ve arkadaşlarıma aşılmasından ötürü kendimizi çok şanslı hissedirim. ODTÜ'lü yıllarımda hocalarım Korkut Özal ve bilhassa Günther Garbrecht'in çok etkisi olmuştur.

1964 yazında DSI Toprak ve Kaya Dolgular bölümünde yaz stajımızı arkadaşım Tuncer Öröklü yaptıktan sonra, 1964-1964 senesinde mezuniyetimizi bir sene erteleyerek, hocamız Korkut Özal'ın yönetiminde, arkadaşım Tuncer Öröklü ile birlikte, ODTÜ'nün batısındaki Toprak Su'nun Beytepe Göleti'nin projesini geliştirdik. Bir genç mühendis için kendine güvenini aşıl原因an daha büyük bir ilk proje olabileceğini düşünmüyorum.

Dr. Günther Garbrecht benim sadece master hocam değildi. Onu hayatım boyunca kendime bir örnek yapmaya çalıştım. Master'ımı aldıktan sonra kendisinin asistanı olarak bir seneden fazla ODTÜ'de değerli arkadaşım Öner Yücel ile ofisimizi paylaştım. 1967 yazında, Dr. Günther Garbrecht'in akademik çalışmalarının yönünü tamamen değiştirecek Bergama Antik kentinde, yazın iki ay, sarnıçların boyutlarını, şehre su getiren küntlerin eğimini, ODTÜ'ye döndüğümüzde bu küntlerin su taşıma kapasitesini değerlendirmesinde payım oldu. Hocamın biyografisinde göreceğiniz gibi akademik çalışmalarının çok büyük bir bölümü, daha evvel konusu olmayan antik hidrolik yapılar üzerindedir. Büyük bir cesaretle, yönünü değiştirip, bu konu üzerinde zamanın en değerli uzmanı oldu.

İnsanın hayat çizgisi, önüne gelen fırsatları tanıyıp, araştırıp, bilgi sahibi olarak kendini geliştirmesi ile zenginleşir.

O bana hayatımın şablonu olmuştur. UCD'deki çalışmalarımnda hidrolikten, drenaja; drenajdan radyo aktif elemanların deneylerde su miktarının ölçülmesine; laboratuvar ve arazi deneylerinin ilkel sayılabilecek bilgisayarlarla kontrol ve ölçümlerinde ve en nihayet hayatımın büyük bir kısmını adadığım bilgisayarlara geçişimdeki cesareti onun bana verdiği örnekte buldum.

Işıklar içerisinde uyu değerli hocam.

Akın Orhun

Sevgili Hocalarım

Ben de hidrolik mühendisliğinden master yapanlardanım. Doğal olarak öğrencilik dönemimde Günther Garbrecht ve Korkut Özal ile çok yakın ilişkide olmuştum.

Görevim icabı yanımda birçok genç mühendis çalıştırdım. Bana çok basit görünen bazı görevleri yapamadıklarını gördükçe, zaman zaman "Acaba bunlar mı geri zekalı, yoksa ben mi süper zekalıyım" diye düşündüğüm olmuştur.

Öğrencilik dönemimizde pek farkında değildik, ama mezuniyetimizden 15 yıl sonra bize mühendisliğin ne mertebede öğretildiğini fark ettim. Daha önceden hiç bilgim olmayan konularda, önce bilgi toplayıp konuyu öğrenmek ve sonra o konuda karar vermek özelliğimin ODTÜ mezunu olmayan mühendislerde pek bulunmadığının farkına vardım. Bu sayede özellikle yurtdışında çalışırken birçok sorunun çözümünü bulup uygulama cesaretini kendimde buldum.

Bu özelliklerin de bize bu iki hocamız tarafından kazandırıldığını yine mezuniyetimden 15 yıl sonra fark ettim. Her ikisini de rahmet ve minnetle anıyorum.

Sevgiler, saygılar,

Okan Gözen

Günther Garbrecht

Günther Garbrecht (born January 10, 1925 in the Lockstedt camp ; † February 23, 2019 in Groß Schwülper) was a German civil engineer, structural engineering historian and university professor.

Garbrecht grew up in the Pomeranian Löcknitz , where his parents ran a butcher shop. From there he attended a grammar school in Stettin , where he obtained his Abitur prematurely, in order to then do his military service in the air force. After returning from captivity, he began studying civil engineering at the TH Karlsruhe and was able to complete it in 1949. Garbrecht then worked as an assistant at the local Institute for Hydraulic Engineering with Heinrich Wittmann (1899–1967) and learned the methods of hydraulic engineering at the Research Institute for Hydraulic Engineering and Foundation Engineering.

In 1952 he was awarded a doctorate degree from the TH Karlsruhe with a dissertation on water runoff in curved rivers [1]. PhD.

Garbrecht worked from 1954 to 1957 as a consultant at the Technical University of Istanbul and for another three years at the Turkish state hydraulic engineering administration DSI. There he took care of the functionality of old dams. In 1960 Garbrecht was entrusted with the establishment and management of the hydraulic engineering and water management department of the Middle East Technical University (METU) in Ankara, which was founded in 1956 - a task that he carried out until 1969 and for which METU awarded him an honorary doctorate in 1981.

During his creative period in Ankara, Garbrecht met the former President of the German Archaeological Institute (DAI), Erich Max Boehringer (1897–1971), who was in charge of the excavations in Pergamon at the time and invited him to investigate water management issues in this ancient metropolis. So from 1967 Garbrecht's research into ancient hydraulic engineering began. In 1969, Garbrecht accepted a professorship for hydraulic engineering and water management from the University of Zambia. At the end of 1971, he succeeded Friedrich Zimmermann (1902–1973) and headed the chair for hydraulic engineering and cultural engineering at the Leichtweiß Institute at the TU Braunschweig, founded by Ludwig Leichtweiß, until his retirement in 1987.

The new building of the Leichtweiß Institute, which was moved into in 1973, offered Garbrecht and his employees' excellent opportunities in practical research with the help of model tests, which were reflected in over 200 expert opinions. In addition, research stations in Peru, Zambia and Saudi Arabia made it possible for young scientists to gain experience abroad. During his time in Braunschweig, Garbrecht supervised 18 dissertations, wrote over 100 publications and reported in more than 200 lectures on the work of the institute on a national and international level.

At the 1978 merger of the Board of Trustees for Water and Culture and the German Association for Water Management (DVW) to the Association for Water Management and Culture (DVWK), which later merged with the Abwassertechnischen Vereinigung (ATV) to form the German Association for Water Management, Sewage and Waste (DWA) should merge, Garbrecht was significantly involved.

Garbrecht's scientific passion was researching the history of hydraulic engineering in collaboration with researching colleagues in archeology. Research in Pergamon was resumed as early as 1972 and continued in many campaigns. For this he was awarded the Frontinus Medal of the Frontinus Society in 1981 [2]. In 1982 the construction survey and its interpretation of Sadd el-Kafara in Wadi Garawi, the world's oldest high dam in Egypt, followed. Then he got involved in 1985/86 in the investigation of the water management infrastructure of the historical Resafa in Syria. In the fall of 1987 and spring of 1988, the focus of research on the historical field was then shifted to Israel. Here, the hydrotechnical systems of the royal winter palaces from the Hasmonean era in Jericho were found, documented and analyzed. Between the two campaigns in Jericho, in January / February 1988, the field work to research the legendary Möris Lake in the Fayoum Depression west of the Nile in Egypt was carried out in a further project. At the end of 1988, work began to research water management in Roman thermal baths. Using the example of the Caracalla Baths in Rome the water flows within the entire complex could be determined under the assumption of a free, unregulated flow. The results of all these projects were primarily published in 21 reports as part of the reports from the Leichtweiß Institute [3].

The last project Garbrecht dealt with was based on his work in Turkey while at METU. At that time he had already inspected dams from the Urtian era and documented the remains of the Menua Canal. Together with more recent findings from literature, he managed to get a picture of historical hydraulic structures in Eastern Anatolia in the Kingdom of Urartu from the 9th to 7th centuries BC.

In 1976 Garbrecht, in cooperation with the study group for the history of hydraulic engineering, water management and hydrology, initiated a conference on hydrotechnical systems from antiquity in Koblenz. This was followed by corresponding events in many countries around the Mediterranean, since 1994 under the heading Cura Aquarum ... stood and finally the international connections of in January 2002 in Mainz, founded the German water Historical Society (DWhG), headquartered in Siegburg represented. This society promoted Garbrecht to the best of their ability and therefore appointed him an honorary member because of his research into the history of ancient hydraulic engineering. As a "mentor for research into hydraulic engineering in antiquity" [4], Garbrecht made a decisive contribution to the historiography of civil engineering.

References

Swell

Leichtweiß-Institut für Wasserbau (Hrsg.): Hydraulic engineering in history. Colloquium in honor of Prof. Dr.-Ing. Dr. sc. hc Günther Garbrecht on the occasion of his departure as director of the Leichtweiß Institute of the Technical University of Braunschweig . Notices from the Leichtweiß Institute for Hydraulic Engineering No. 97, Braunschweig: TU Braunschweig 1987.

Henning Fahlbusch: "Prof. Dr.-Ing. Dr. sc. hc Günther Garbrecht passed away", in: Water and Waste, issue 4/2019.

Works

Günther Garbrecht: Water runoff in curved rivers . Dissertation TH Karlsruhe 1952.

Günther Garbrecht and Heinz-Ulrich Bertram: Sadd-El-Kafara: The oldest dam in the world (2600 BC), 2 volumes. Announcements from the Leichtweiß Institute for Hydraulic Engineering No. 81, Braunschweig: TU Braunschweig 1983.

Günther Garbrecht: Water: supply, need and use in past and present , Reinbek near Hamburg: Rowohlt-Taschenbuchverlag 1985, ISBN 3-499-17724-2.

Günther Garbrecht: Historical dams , 2 volumes, ed. v. German Association for Water Management and Cultural Building eV, Stuttgart: Wittwer 1987, ISBN 3-87919-145-X.

Günther Garbrecht: From intuition to hydraulic engineering research: A review from Braunschweig's perspective . Communications from the Leichtweiß Institute for Hydraulic Engineering No. 100, Braunschweig: TU Braunschweig 1989.

Günther Garbrecht and Horst Jaritz: Investigation of ancient systems for water storage in Fayum / Egypt. Notices from the Leichtweiß Institute for Hydraulic Engineering No. 107, Braunschweig: TU Braunschweig 1990.

Günther Garbrecht and Ehud Netzer: The water supply of the historical Jericho and its royal facilities (estate, winter palaces). Information from the Leichtweiß Institute for Hydraulic Engineering No. 115, Braunschweig: TU Braunschweig 1991.

Günther Garbrecht and Hubertus Manderscheid: The water management of Roman thermal baths: Archaeological and hydrotechnical studies, 3 volumes. Communications from the Leichtweiß Institute for Hydraulic Engineering No. 118, Braunschweig: TU Braunschweig 1994.

Günther Garbrecht: Masterpieces of ancient hydrotechnology, Stuttgart / Leipzig: Teubner 1995, ISBN 3-8154-2505-0.

Günther Garbrecht: Antiquities of Pergamon, Volume I, Part 4: The water supply of Pergamon, text and table volume, Berlin: De Gruyter 2001, ISBN 3-11-016947-9.

Günther Garbrecht: Historical hydraulic structures in Eastern Anatolia - Kingdom of Urartu, 9.-7. Century BC Chr., In: Hydraulic structures in the Kingdom of Urartu and other contributions to hydrotechnology in antiquity, writings of the German Water History Society (DWhG) eV, Volume 5, ed. v. Christoph Ohlig, Siegburg 2004, pp. 1-104, ISBN 3-8334-1502-9.

Individual evidence

Günther Garbrecht: water runoff in curved river stretches . Dissertation TH Karlsruhe 1952. International Society for the History of Water, Energy and Pipeline Technology. Frontinus Gesellschaft, accessed September 6, 2019. Karl-Eugen Kurrer: Report on the State of Construction History in Austria, Germany and Switzerland. In: Construction History. Research Perspectives in Europe, ed. by Antonio Becchi, Massimo Corradi, Federico Foce and Orietta Pedemonte, pp. 61-112 (hier p. 77f.), Florence: Kim Williams Books 2004, ISBN 88-88479-11-2.

Henning Fahlbusch: "Prof. Dr.-Ing. Dr. sc. hc Günther Garbrecht passed away", in: Water and Waste, issue 4/2019.

Link: https://second.wiki/wiki/gc3bcnther_garbrecht